

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא עה.

עין משפט
נר מצוה

קכד א ב ג מיי פי'
מהל' מלוה וזה
הל' ג ד סגן לאון קצב
טוש"ע י"ד פי' קצב סעף
א:

קכד ד מיי טו' ג
טוש"ע טו' סעף
ג:

קכו ה מיי טו' ג
טוש"ע טו' סעף א
בה"ה ודלא כהלל:

קכו ו מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קכז ז מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קכח ח מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קכט ט מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קל א מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלב ב מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלג ג מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלד ד מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלה ה מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלז ז מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלח ח מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

קלץ ט מיי טו' ט
טוש"ע טו' סעף
ג וע"ש צ"ח:

ה'לויני בור חטין ואני אתן לך לגורן אסור. דחיישין שמא
תמיקר אע"פ שאו אין רגיל להתייקר:
ולרית הלבנת בוותיה. ונראה להשתא קי"ל כ"י יתחך דלפילו
שאין לו אלא סאה ליה הימנו כמה כורין דצרייתא דרבי חייא

וקולץ לו דמיס. כך וכך דמיס כשער של עכשיו אתן לך וקאמר
תנא דלא הוולו נוטל חטין. והיינו דפרכינן והלא קלץ וכי הוולו נמי
יעול דמיס שקלץ דהא כמו אופיה וזו הוא: **מתני'** אכל אומר
הלויני עד שיבא בני. דכיון דיש לו שפיר דמי דהא סאה בנאה

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

יכול להלות אלא כמו שיש לו וזוה
אמר זה דוקא שרי ומיהו צהא מודה
ריב"ז דלפילו יתן לו ביחד ויאמר קני
זוה אחר זה שרי דדדבר לח מסתמא
שופך ציחד ושרי כמה טיפין ומיהו
נראה דלון גריד לדקדק אלא לוקח
הרבה צבת אחת לרבי יתחך דלוחה
טיפה יכול להיות כנגד כל טיפה
וטיפה: **בני** חבורה המקפידין זה
על זה עוברין משום מדה ב'ו'. פי'
מתוך שמקפדין צאין ליד כך דתנן
בפרק אין לדין (ב"ב כט. ו) ואמר
אדם לחצירו מלא לי כלי זה אכל לא
צמדה פירוש שלא יזכור לו שום מדה
וקפידותן גורמת להם להזכיר כדי
שיהא מזכור יפה מה שמתייבז ליה
וכן משקל תנן (סע כח.) אין משגיחין
בפק מלאוים כל עיקר והם מתוך
שמקפדין שוקלים צמאזוים אני נמי
אפי' ציד אסור להם לשקול כמו
צמאזוים לפי שמדקדקים הרבה אע"ג
דשרי התם צמזה שאין אומן כשאינו
מקפיד וכן אסור להם לומר מלא לי
כלי זה אפילו בלא הזכרת מדה וכן
משמע מתוך פירש"י במסכת שבת
בפרק שואל (דף קמט. ו) וכן חבורה
שמקפדין זה על זה שאמר אחד
לחצירו מנה שלקמא גדולה תן לי
כמותה והוא שוקל צידו: **משום**
בנין. פ"ח אס היו אגוזים ושקדים
ודומה להם ואמר לקחת עשרים
אגוזים גם אני אקח עשרים או אמר
בשעה שנוטלה המתן עד שאשקול
הימנה ועד שאמדוד אורך הדגים
והקישואים והמנה הצילים והאגוזים
והשקדים שאתה נוטל שאטול גם אני
במשקלם ובמדתם ומנינם משמע שר"ל
אע"ג דשרי לומר לחטווי הרגיל אכלו
תן לי עשרים אגוזים זהו לפי שאין
משמע שם שאתה שום קפידא על
המנין אלא שמודיעו שכל כך הוא

ה'לויני בור חטין וקוצין לו דמים הוולו נותן
לו חטים הוקרו נותן דמיהם והלא קצין
אמר רב ששת הכי קאמר יאם לא קצין
הוולו נוטל חטין הוקרו נותן דמיהם:
מתני' לא יאמר אדם לחצירו הלויני בור
חטין ואני אתן לך לגורן יאבל אומר לו
ה'לויני עד שיבא בני או עד שאמצא מפתח
והלל אומר וכן היה הלל אומר הלא תלוה
אשה כבר לחברתה עד שתעשיה דמים
שמא יוקרו חטין ונמצאו באות לידי רבית:
גמ' אמר רב הונא יש לו סאה ליה סאה
סאתים ליה סאתים ר' יצחק אומר יאפי' יש
לו סאה ליה עליה כמה כורין תני ר' חייא
לסיועיה לרבי יצחק טיפת יין אין לו טיפת
שמן אין לו הא יש לו ליה עליה כמה
טיפין: והלל אומר: אמר רב נחמן אמר
שמואל הלכה כדברי הלל ולית הלכתא
כוותיה: וכן היה הלל אומר לא תלוה
אשה [וכו'] אמר רב יהודה אמר שמואל
זו דברי הלל אבל חכמים אומרים ילויים
סתם ופורעים סתם ואמר רב יהודה אמר
שמואל בני חבורה המקפידין זה על זה
עוברין משום מדה ומשום משקל ומשום
מנין ומשום לויין ופורעין ב"ש וכדברי הלל
אף משום רבית ואמר רב יהודה אמר
שמואל תלמודי חכמים מותרים ללוות זה
מזה ברבית מאי טעמא מידע ידעי דרבית
אסורה ומתנה הוא דיהבו אהדדי א"ל שמואל
לאבוה בר אידי הלויני מאה פלפלין במאה
ועשרין פלפלין ואריך אמר רב יהודה אמר
רב מותר לו לאדם להלוות בניו ובני ביתו
ברבית כדי להטעימן טעם רבית ואלאו
מילתא היא משום דאתי למסר: **מתני'** אומר
אדם לחצירו נכש עמי ואנכש עמך עמך
כל

יש לו לא גזר: **גמ'** כמה כורין.
דכל חלה וחלה אמרינן זו תהא תחתיה
שהרי אינה קנויה למלוה ובידו לאוכלה
ולמוכרה ונמאלת אמה שלוה מוקפת
על פירות שבזק חו פנויה ללוות
עליה וכשלוה כל אחת ואחת ליה צהיתר
דהא חלו ליה סאה אחת ואכלה ואכל
גם הראשונה הואיל כשלוה צהיתר
לוה ישלם חטין הכא נמי כשלוה צהיתר
לוה כל סאה וסאה שהרי זו עומדת:
לויין. ככרות סתם בלא קצינת דמיס
שלא החמירו לדקדק באיסור סאה
בסאה כל כך: בני חבורה. הולכין
בדרך או יושבין צבית אחד איש
לסעודת עממו: המקפידים זה על
זה. שאין מוחלין על דבר מועט
ומקפידין בללוות זה את זה צמדה
במשקל ובמנין: עוברין. צמזמות
וימים טובים: משום לויין ופורעים.
דמנן במסכת שבת (דף קמט.) ובלבד
שלא יאמר לו הלויני והתם מפרש
טעמא שמא יתמוז: ואריך. ושפיר
דמי דמתנה בעלמא הוא ולא רבית.
אריך טוב ודומה לו בספר עזרא
(ד) וערות מלכא לא אריך לנא למחוי
ופירושו גנות המתן לא אריך לנו לראות:
להטעימן. שידעו כמה מנעטר ומיאל
הנמונו ויבינו כמה עונשו גדול:
למסר. להרגיל שיחמוד לנס השכר:
מתני' נכש עמי. היום ואני אנכש
עמך למחר: נכוש. שקלי"ר בע"ז:
עזר. חפור: אכל לא יאמר לו
נכש עמי היום ואעזר עמך לומר
פלוגי. פעמים שזו קשה מווי ויש כאן אגר
נטר ליה בשכר שממתין לו על שער
פעולתו עד איתו זמן הוא מקבל
עליו מלאכה שהיא קשה מווי:
כל

לעוי רש"י
שקלי"ר. לנכש.

מוסף רש"י
לא יאמר כ"י ואני אתן
לך לגורן. שמא יוקרו ויבא
לידי רבית (לעיל חו.). עד
שיבא בני או עד
שאמצא מפתח. אלא
שכדו נקטן למלוה ויכשמו
הוקרו, דרביה סאה בנאה
דכנן וכי ה"ל גזר לא
גזר (שם). המקפידים זה
על זה. שאין מוחלים
ומותרין זה לזה (שם)
קמט. ומשום לויין
ופורעין ב"ש. דגזר
כהו רבנן שמא יתמוז (שם).
מותר לו לאדם להלוות.
מלוה בניו ובני ביתו.
המותרים על שלמנו, דכיון
דהכל משלו אין כאן רבית,
כדי להטעימן טעם
רבית. שידעו כמה קשה
(שם קמט.).

כ"י אפי' ציד אסור להם לשקול כמו
צמאזוים לפי שמדקדקים הרבה אע"ג
דשרי התם צמזה שאין אומן כשאינו
מקפיד וכן אסור להם לומר מלא לי
כלי זה אפילו בלא הזכרת מדה וכן
משמע מתוך פירש"י במסכת שבת
בפרק שואל (דף קמט. ו) וכן חבורה
שמקפדין זה על זה שאמר אחד
לחצירו מנה שלקמא גדולה תן לי
כמותה והוא שוקל צידו: **משום**
בנין. פ"ח אס היו אגוזים ושקדים
ודומה להם ואמר לקחת עשרים
אגוזים גם אני אקח עשרים או אמר
בשעה שנוטלה המתן עד שאשקול
הימנה ועד שאמדוד אורך הדגים
והקישואים והמנה הצילים והאגוזים
והשקדים שאתה נוטל שאטול גם אני
במשקלם ובמדתם ומנינם משמע שר"ל
אע"ג דשרי לומר לחטווי הרגיל אכלו
תן לי עשרים אגוזים זהו לפי שאין
משמע שם שאתה שום קפידא על
המנין אלא שמודיעו שכל כך הוא
כ"י אפי' ציד אסור להם לשקול כמו
צמאזוים לפי שמדקדקים הרבה אע"ג
דשרי התם צמזה שאין אומן כשאינו
מקפיד וכן אסור להם לומר מלא לי
כלי זה אפילו בלא הזכרת מדה וכן
משמע מתוך פירש"י במסכת שבת
בפרק שואל (דף קמט. ו) וכן חבורה
שמקפדין זה על זה שאמר אחד
לחצירו מנה שלקמא גדולה תן לי
כמותה והוא שוקל צידו: **משום**
בנין. פ"ח אס היו אגוזים ושקדים
ודומה להם ואמר לקחת עשרים
אגוזים גם אני אקח עשרים או אמר
בשעה שנוטלה המתן עד שאשקול
הימנה ועד שאמדוד אורך הדגים
והקישואים והמנה הצילים והאגוזים
והשקדים שאתה נוטל שאטול גם אני
במשקלם ובמדתם ומנינם משמע שר"ל
אע"ג דשרי לומר לחטווי הרגיל אכלו
תן לי עשרים אגוזים זהו לפי שאין
משמע שם שאתה שום קפידא על
המנין אלא שמודיעו שכל כך הוא

כ"י אפי' ציד אסור להם לשקול כמו
צמאזוים לפי שמדקדקים הרבה אע"ג
דשרי התם צמזה שאין אומן כשאינו
מקפיד וכן אסור להם לומר מלא לי
כלי זה אפילו בלא הזכרת מדה וכן
משמע מתוך פירש"י במסכת שבת
בפרק שואל (דף קמט. ו) וכן חבורה
שמקפדין זה על זה שאמר אחד
לחצירו מנה שלקמא גדולה תן לי
כמותה והוא שוקל צידו: **משום**
בנין. פ"ח אס היו אגוזים ושקדים
ודומה להם ואמר לקחת עשרים
אגוזים גם אני אקח עשרים או אמר
בשעה שנוטלה המתן עד שאשקול
הימנה ועד שאמדוד אורך הדגים
והקישואים והמנה הצילים והאגוזים
והשקדים שאתה נוטל שאטול גם אני
במשקלם ובמדתם ומנינם משמע שר"ל
אע"ג דשרי לומר לחטווי הרגיל אכלו
תן לי עשרים אגוזים זהו לפי שאין
משמע שם שאתה שום קפידא על
המנין אלא שמודיעו שכל כך הוא

מתנה בעלמא קא יהבי אהדדי. נראה דוקא דבר מועט שזוהי צבזבו שהיה נותן לו בלאו הכי ואפילו מתנה מועטת דוקא צ"ח:
ערב